
DEN

**KOMPLETTE
GUIDEN TIL
PENSJONSINNTEKTER**

Fisher Investments Luxembourg, Sàrl er et privat aksjeselskap som er registrert i Luxembourg (foretaksnummer: B228486). **Fisher Investments** er handelsnavnet som brukes av Fisher Investments Luxembourg, Sàrl, og dets filialer i Danmark, Frankrike og Nederland. Fisher Investments reguleres av Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) og er også registrert som formidler hos Commissariat aux Assurances («CAA») under CAA-nummer 2020CM004. Fisher Investments forretningsadresse i Luxembourg er: K2 Building, Forte 1, 2a rue Albert Borschette, Third Floor L-1246 Luxembourg.

I Danmark er Fisher Investments registrert hos Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen under CVR-nummer 41000643 og har forretningsadresse: København Ørestad Winghouse, Ørestads Boulevard 73, 2300 København S, Danmark.

I Frankrike er Fisher Investments registrert hos det franske foretaksregisteret under nummer 853 467 207 R.C.S og hos ORIAS i nasjonalregisteret for investeringsformidlere i kategorien «Intermédiaire en Assurance Européen» under nummer 2020CM004 (www.orias.fr).

I Nederland er Fisher Investments registrert i handelsregisteret til det nederlandske handelskammeret under nummer 75045486 og hos Nederlands tilsynsmyndighet for finansmarkedene, Autoriteit Financiële Markten.

Med hensyn til sine tjenester innen diskresjonær porteføljeforvaltning, delegerer Fisher Investments deler av den daglige porteføljeforvaltningen og handelsfunksjonene til deres tilknyttede selskaper. Dette gjelder hovedsakelig de daglige strategiske beslutningene knyttet til porteføljene, som gjennomføres av Fisher Asset Management, LLC («FAM») og handelsfunksjonene kan utføres av de ulike tilknyttede selskapene. FAM er morselskapet til Fisher Investments og dets tilknyttede selskaper, og er etablert i USA (Delaware statssekretær nummer 3936233) og reguleres av US Securities and Exchange Commission (SEC# 801-29362).

Dette dokumentet uttrykker de generelle oppfatningene til Fisher-konsernet og tar ikke hensyn til individuelle økonomiske omstendigheter, behov eller mål, og bør ikke anses som personlig investeringsrådgivning, juridiske råd eller skatterådgivning, eller som en avspeiling av kundenes resultater. Det gis ingen garantier for at Fisher-konsernet vil ha de samme vurderingene, og de kan til enhver tid endre seg basert på nye opplysninger, analyser eller en revurdering. Ingenting i dette materialet er ment som en anbefaling eller en prognose for markedsforholdene. Formålet er heller å illustrere et poeng. Både dagens og fremtidens markeder kan avvike vesentlig fra det som illustreres her. Det garanteres heller ikke at forutsetningene for illustrasjonene i dette materialet er korrekte.

Ikke alle tidligere prognoser har vært like nøyaktige, og det vil heller ikke fremtidige prognoser være. Det kan ikke gis noen forsikring om at avkastning på grunnlag av en bestemt strategi eller allokering vil overstige avkastningen fra en annen strategi eller allokering.

Investeringer i finansmarkedene innebærer risiko for tap, og det er ingen garanti for at man får tilbake hele eller deler av den investerte kapitalen. Tidligere resultater er ingen garanti eller pålitelig indikator for fremtidige resultater. Verdien av investeringer og inntektene fra dem, vil svinge i takt med de globale finansmarkedene og de internasjonale valutakursene.

Dette dokumentet kommuniseres av Fisher Investments Luxembourg, Sàrl, under handelsnavnet Fisher Investments.

Den komplette guiden til pensjonsinntekter

Hva er dine pensjonsmål?

Hva er din plan for pensjonisttilværelsen? Tilfredsstille en livslang lidenskap? Reise? Bruke tid sammen med barnebarna? Fortsette å arbeide deltid?

Det er vår erfaring at våre kunder har mange forskjellige ting de ønsker å gjøre som pensjonister. Fra et økonomisk perspektiv har vi imidlertid funnet at folk flest ønsker å oppnå ett – eller ofte flere – av følgende mål. Før du fokuserer på noe annet, er det veldig viktig at du bestemmer deg for hva dine mål er for pensjonisttilværelsen.

Unngå å gå tom for penger?

For mange er dette mål nummer én – og det de frykter mest som pensjonister. Å bli tvunget til å be barna om hjelp eller gå tilbake til arbeidslivet som pensjonist, er en kilde til uro for mange nåværende og fremtidige pensjonister. Mange tror at nøkkelen til å oppnå dette målet er investeringer med meget lav volatilitet, som statsrentepapirer, men dette er, som vi vil drøfte senere, ikke alltid tilfelle.

Å leve som før eller bedre enn før?

De fleste jobber hardt frem til de pensjonerer seg, og ønsker deretter å nyte livet som pensjonist. Generelt sett, har mange av våre kunder til felles at de har som mål å opprettholde samme eller en høyere levestandard som pensjonister. Nøkkelen er å opprettholde eller øke kjøpekraften over tid. Dette krever inntektsvekst: for å veie opp for den skadelige effekten av inflasjon.

Øke formuen?

Noen kan enkelt nyte den livsstilen de ønsker som pensjonist, uten å måtte frykte at de skal gå tom for penger. For disse heldige personene er målet ofte å øke formuen på lang sikt – typisk for arveformål, enten det er til barna, barnebarna eller til veldedighet. De fleste som setter seg dette målet, velger en vekstorientert tilnærming til investeringene.

Bruke alt?

Dette er ikke et typisk mål, men det er noen som ønsker å bruke alle sine penger før de dør. Dette er imidlertid ofte risikabelt. Det er umulig å vite nøyaktig hvor lenge livet som pensjonist vil vare, og dem som prøver dette, kan risikere å gå tom for penger tidligere enn de hadde tenkt.

Hvor mye vil det koste å pensjonere seg?

Når du har funnet ut hva som er dine mål for pensjonisttilværelsen, kan du regne på hvor mye det vil koste å pensjonere seg. Fire faktorer du bør ta hensyn til, er nødvendige utgifter, ikke-nødvendige utgifter, inflasjon og din investeringshorisont, for eksempel forventet levealder.

Nødvendige utgifter

Dette er utgifter du ikke har så mye kontroll over. Litt slingringsmonn kan det være, men disse kostnadene kan du for de meste ikke unngå.

1. Levekostnader:

Hvor mye koster det per dag å opprettholde livsstilen din? Tenk på alt fra kjøp av dagligvarer og drivstoff, til strømregningen. Med mindre du planlegger å flytte når du blir pensjonist, har du sikkert allerede en ganske klar formening om hvor store disse utgiftene er.

2. Gjeld:

Dette kan være kredittkortgjeld, boliglån eller andre lån. Alt du skylder må tas med når du identifiserer hva kostnadene dine er. Det er fordi du må fortsette å betale ned hovedlånet og foreta periodiske rentebetalinger.

3. Skatt:

Selv om skatten ofte er lavere for pensjonister, vil staten fremdeles ta sin skjerv. Det lønner seg å sette av penger til å gjøre opp skatteregningen når du leverer skattemeldingen.

Ikke-nødvendige utgifter

Når du har anslått de grunnleggende levekostnadene dine, må du ta høyde for utgifter som strengt tatt ikke er nødvendige. Slike utlegg avhenger av din personlige situasjon. Kanskje du anser TV-pakke som ikke-nødvendig utgift, men feriereiser som en nødvendig kostnad. Dette er bare et eksempel, men poenget er at hvis du har en hobby eller en annen kostnad du ikke kan forestille deg å leve uten, må du regne den med blant de nødvendige utgiftene. Her ser du noen vanlige ikke-nødvendige utgifter i et pensjonistbudsjett:

1. Reiser:

Mange ser frem til å dra på reise i pensjonisttilværelsen. Dette kan dreie seg om å besøke barnebarn eller tilbringe tid i utlandet. Hvis du har hatt en feriedrøm i årevis, kan dette være det ideelle tidspunktet å budsjettere for den.

2. Hobbyer:

Når du er pensjonist, får du ofte tid til å finne på noe nytt eller ta opp en gammel hobby. Klar til å mestre fluefiske, eller fullføre slektsforskningen? Hobbyer koster nesten alltid noe, selv om enkelte er ganske billige.

3. Luksusgoder:

Dette avhenger delvis av budsjettet ditt og din definisjon av luksus. Uansett om du liker dyre viner eller bare møte venner for en kopp morgenkaffe, så må du ta med disse ikke-nødvendige kjøpene i kostnadene.

4. Barn og barnebarn:

For mange inneholder denne kategorien momenter fra alle de andre. Tid med familien kan medføre både reising og kjøp av luksusgoder og samtidig være det du liker best å gjøre. Hvis du må ha et sjenerøst budsjett for å gjøre barna og barnebarna til en prioritet i pensjonisttilværelsen din, må du tenke på hvor stor kontantstrøm du trenger.

Inflasjon

Inflasjonen er lumsk. Den senker kjøpekraften over tid og undergraver reell sparing og investeringsavkastningen. Mange investorer er ikke klar over stor påvirkning inflasjon kan ha. Selv om inflasjonen har vært volatil i de siste årene, har inflasjonen, siden 1925, hatt et gjennomsnitt på ca. 3,6 prosent i året.* Hvis denne gjennomsnittlige inflasjonsraten fortsetter inn i fremtiden, vil en person som i dag trenger 500 000 kroner for å dekke årlige levekostnader, om 20 år trenge ca. 1 000 000 kroner, og om 30 år trenge rundt over 1 400 000 norske kroner for å opprettholde samme kjøpekraft.

Tidshorisont

Din investeringshorisont er en avgjørende faktor for de samlede utgiftene du kan ha som pensjonist, og er kanskje den mest oversette faktoren blant dagens pensjonister. Dessuten kan folk leve lengre enn de forventer. Din investeringshorisont kan være din forventede levealder, den forventede levealderen til en yngre ektefelle, eller en lengre eller kortere tidshorisont avhengig av investeringsmålene dine.

Figur 1 som følger, viser forventet levealder i Norge basert på nåværende alder. Vi tror at disse anslagene undervurderer hvor lenge folk faktisk vil leve, sett i lys av dagens medisinske fremskritt.

Du må heller ikke glemme at dette er prognoser for gjennomsnittlig forventet levealder – planlegging for gjennomsnittet er ikke tilstrekkelig, fordi mange i hver kategori forventes å leve enda lengre. Faktorer som nåværende helse og arvet helse kan også være elementer som gjør at forventet levealder vil variere stort.

Konklusjonen? Investeringshorisonten din kan være mye lengre enn du er klar over. Derfor er det klokt å forberede seg på å leve lenge og sørge for at du har nok penger til å opprettholde livsstilen din.

Figur 1: Forventet gjennomsnittlig levealder**

alder	levetid	alder	levetid	alder	levetid	alder	levetid
51	84	62	85	73	87	84	91
52	84	63	85	74	87	85	91
53	84	64	85	75	88	86	92
54	84	65	85	76	88	87	92
55	84	66	86	77	88	88	93
56	84	67	86	78	88	89	93
57	84	68	86	79	89	90	94
58	85	69	86	80	89		
59	85	70	86	81	90		
60	85	71	87	82	90		
61	85	72	87	83	90		

Mål, utgiftsnivå og tidshorisont spiller alle en rolle for hvordan du bør tilnærme deg inntektsskapning som pensjonist. Det neste vi skal se på, er noen teknikker du kan vurdere for å få den kontantstrømmen du trenger.

*Kilde: Global Financial Data, per 21.3.2023. Konsumprisindeksen i Norge fra 31.12.1925 til 31.12.2022, gjennomsnittlig annualisert inflasjon var 3,6 prosent.

**Kilde: Statistisk sentralbyrå, per 7.6.2023. Mortalitetstabell for 2022 for den bosatte befolkningen i Norge. Forventet levealder avrundet til nærmeste år.

Hvordan vil du finansiere pensjonisttilværelsen?

Når du først har en oppfatning av hvor mye pensjonstiden vil koste, kan du begynne å regne ut hvordan du skal finansiere den. Vi foreslår at du beregner alle inntektene du genererer uten å sette din lit til investeringer. De vanligste inntektskategoriene utenom investeringer er oppført nedenfor.

Inntekter utenom investeringer

1. Lønn:

Vil du jobbe i det hele tatt når du har pensjonert deg? I så fall må du beregne hvor mye lønn du kan vente å få. Når du gjør dette, skal du ikke telle med det du tjener på en investering i en bedrift eller et interessentskap. Ta kun med direkte økonomiske overføringer fra arbeidsgiveren til deg.

2. Alderspensjon:

Finn ut hvor mye du kan vente å få i offentlig alderspensjon. Vil denne stige eller synke over tid?

3. Bedrift og fast eiendom:

Hvis du beholder en forretningsinteresse i en bedrift eller investeringseiendom, kan dette gi inntekter i tillegg til investeringene. Ved beregning av hvor mye du kan vente deg, må du ta i betraktning at disse inntektskildene kan være mer sårbare for markedssvingninger enn den offentlige alderspensjonen eller en garantert pensjon.

Hva du trenger fra porteføljen din

Nå som du har fastslått hvor store utgiftene trolig vil bli og hvor stor inntekt du kan forvente utenom investeringer, kan regnearket nedenfor hjelpe deg å sette tingene i system.

INNTEKT		% av sum
Inntekter utenom investeringer		
Lønn	kr.	%
Alderspensjon	kr.	%
Forretningsvirksomhet og eiendom	kr.	%
Annet	kr.	%
SUM INNTEKTER	kr.	%

UTGIFTER		% av sum
Nødvendige utgifter		
Grunnleggende levekostnader	kr.	%
Boliglån	kr.	%
Kredittkort og lån	kr.	%
Skatt	kr.	%
Nødvendige utgifter – delsum	kr.	%

Ikke-nødvendige utgifter

Reiser	kr.	%
Hobbyer	kr.	%
Luksusgoder	kr.	%
Gaver til familie/veldedighet	kr.	%
Annet	kr.	%
Ikke-nødvendige utgifter – delsum	kr.	%

SUM KOSTNADER <i>(legg sammen begge delsummene)</i>	kr.	%
--	-----	---

NETTO SPARING: <i>(trekk sum kostnader fra sum inntekter)</i>	kr.	%
---	-----	---

Bruke dine investeringer til å finansiere pensjonisttilværelsen

Forskjellen mellom sum inntekter og sum kostnader er din netto sparing. Hvis denne er negativ (noe den er for mange rike pensjonister), kan du komme til å trenge mer kontantstrøm fra investeringsporteføljen for å være sikker på å dekke alle dine kostnader.

Resten av denne veiledningen fokuserer hovedsakelig på å generere kontantstrøm fra porteføljen din for å dekke denne kløften. Før vi forklarer spesifikke strategier, vil vi imidlertid gjerne drøfte noen viktige prinsipper for pensjonsinvestering.

Inntekt kontra kontantstrøm

Det er en viktig betydningsforskjell mellom inntekt og kontantstrøm. Inntekt er penger som mottas og kontantstrøm er penger som tas ut. Utbytte- og rentekupongutbetalinger anses å være inntekter – du må rapportere dem som det i skattemeldingen. Dette er to akseptable finansieringskilder. Hvis du setter din lit til kun dem, kan det hende du kommer til kort. På den annen side genererer salg av et verdipapir kontantstrøm. Når du selger et verdipapir, anses forskjellen mellom det du investerte og det du tar ut, som en kapitalgevinst (eller -tap).

Vær oppmerksom på at det å trekke kontantstrøm ut av porteføljen ikke nødvendigvis er en negativ ting. Det kan være en viktig komponent i den overordnede pensjonsstrategien din.

Tenk på dette: Hvis du har en portefølje på 3 000 000 kroner som vokser 10 % i året, og du realiserer 300 000 kroner i årlige gevinster, er dette i realiteten ikke forskjellig fra en portefølje som vokser med 5 % i året og som betaler 150 000 kroner i utbytte. Totalavkastningen (kapitalgevinst pluss utbytte) er den samme før skatt.

Konklusjon: Når du skal finansiere pensjonisttilværelsen, kan det være klokt å fokusere på totalavkastningen på porteføljen og kontantstrøm – uansett om den kommer fra å selge verdipapirer eller som regelmessige inntekter.

Før du kan generere inntekt, må du imidlertid bestemme hva slags aktiva porteføljen skal bestå av.

Aktivaallokering

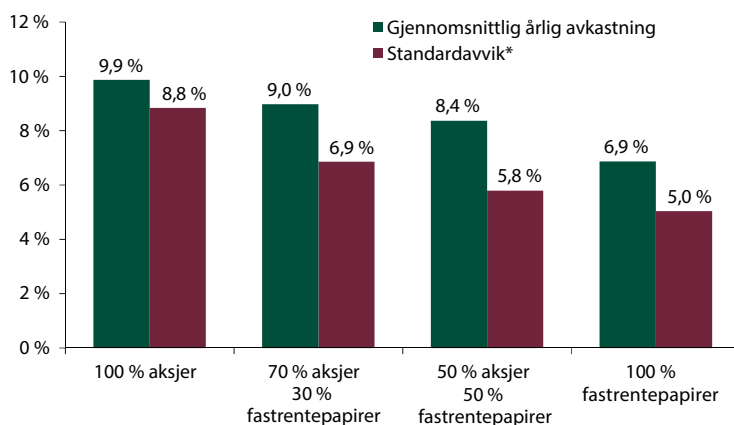
Aktivaallokering er den enkeltfaktoren som betyr mest for porteføljens avkastning, og dermed sannsynligheten for å få råd til den pensjonisttilværelsen du ønsker. Enkelt sagt er aktivaallokering hva du bestemmer deg for å investere i. For de fleste kunder av Fisher Investments betyr dette aksjer og rentepapirer eller, i sjeldne tilfeller, kontanter.

Når de hører at deres aktivaallokering kan bestemme om de går tom for penger eller kan leve på komfortabelt vis, kan et ønske om å ta "trygge valg" være en vanlig reaksjon blant investorer.

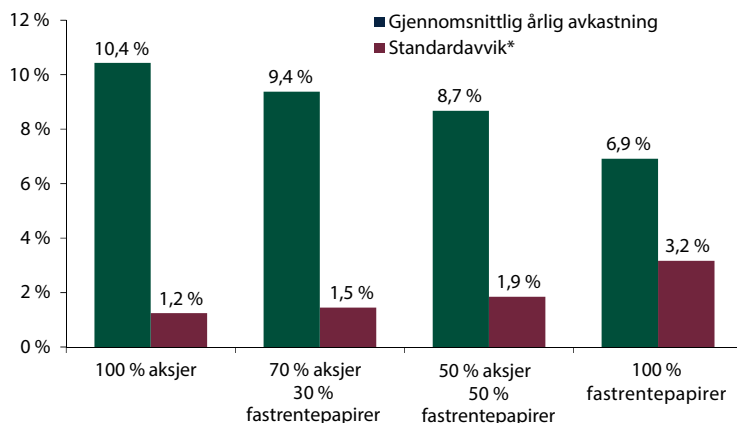
Det kan også antas at rentepapirer er sikrere enn aksjer. Dette har sitt utspring i at aksjer innebærer høyere volatilitet på kort sikt. Derfor kan pensjonister prøve å unngå volatilitet – "for sikkerhets skyld" – og noen ganger velge rentepapirer, men ende opp med å neglisjere sine avkastningsbehov. Som det følgende diagrammet viser, kan det å ha mer rentepapirer i en portefølje føre til mindre volatilitet (standardavvik), men også lavere avkastning over en kort femårsperiode.

Å velge en drastisk lavere avkastning er ikke et reelt alternativ for mange pensjonister, og det er usannsynlig at investeringshorisonten din er bare fem år. Når vi ser på en mer plausibel tidshorisont, la oss si 30 år, dannes det et annet mønster.

5-års rullerende perioder

30-års rullerende perioder

*Standardavvik er et mål på spredningen fra gjennomsnittet i et datasett. Det brukes som et mål på risiko. Jo høyere variasjon avkastningen til et produkt er, desto høyere er standardavviket. Derfor foretrekker man generelt lavere standardavvik.

Kilde: Global Financial Data, per 17.1.2023. 5-års og 30-års rullerende avkastning, 31.12.1925–31.12.2022. Egenkapitalavkastningen er basert på Global Financial Datas World Return-indeks og konverteres til norske kroner. World Return-indeksen er basert på GFDs beregninger av total avkastning før 1970. Dette er estimer fra GFD som brukes til å regne ut verdien av World-indeksen før 1970, og er ikke offisielle tall. GFD brukte spesifiserte vektninger for å regne ut total avkastning for verdensindeksen i 1969 og har brukt offisielle daglige data fra 1970 og fremover. Fastrenteavkastning basert på den globale totalavkastningen for GFDs statsobligasjonsindeks konvertert til norske kroner. Valutakurser fra 31.12.1969 til og med 31.12.2022 kommer fra Global Financial Data.

Det kan hevdes at aksjer faktisk har lavere volatilitet (standardavvik) enn rentepapirer over lange tidsperioder. Dette betyr at hvis du har en lengre tidshorisont og/eller høyere avkastningsbehov, bør kanskje aksjer utgjøre en større del av aktivaallokeringen din enn du tidligere hadde tenkt. Dette kan være spesielt relevant når du tar hensyn til uttakene du som pensjonist.

Hvis du tar 250 000 kroner ut av en portefølje på 5 000 000 kroner hvert år, er det mer sannsynlig at den tappes hvis avkastningen er for lav. Du vil trenge en totalavkastning på 5 % hvert år bare for å holde saldoen uendret, og det er før vi tar hensyn til inflasjon. Hvis du er opptatt av å ha "trygge" investeringer, må du huske at den største faren kan være å gå tom for penger på grunn av lav avkastning i løpet av investeringsenes levetid.

Det neste problemet vi skal se på, er like alvorlig som for lav avkastning: for store uttak.

Risiko forbundet med store uttak

Det er en vanlig antakelse at siden aksjer historisk har levert en gjennomsnittlig årlig avkastning på 9 % på lang sikt, må det være trygt å ta ut 9 % uten at det reduserer det opprinnelige beløpet du investerte.*

Dette er ikke tilfelle. Selv om markedene i gjennomsnitt kan oppnå 9 % per år over tid, varierer avkastningen mye fra år til år. Feilberegning av uttak i markedsnedganger kan i stor grad redusere sannsynligheten for å opprettholde det opprinnelige investerte beløpet. Hvis porteføljen for eksempel har hatt en nedgang på 20 % og du tar ut 9 %, vil du trenge en gevinst på 37 % bare for å komme tilbake til den opprinnelige verdien. Når du tenker på hvor skadelige år med for høye uttak kan være, blir det klart hvor viktig det er å forvalte dine kontantstrømforventninger og nødvendige utgifter på riktig måte.

Vanskelige beslutninger

Investering krever kompromisser, som for eksempel mer kortsiktig volatilitet for høyere langsiktig avkastning. Et annet kompromiss du kanskje må tenke på, er valget mellom ulike ikke-nødvendige utgifter. Noen ganger kan du ha flere utgifter som betyr mye for deg personlig, som å betale for barnebarnets utdanning eller å dra på drømmeferien med ektefellen. Skal du nå investeringsmålene dine, må du imidlertid ha en klar formening om hva du har råd til. Det er ikke tilrådelig å risikere å tømme porteføljen for å dekke utgifter som ikke strengt tatt er nødvendige. Det betyr ikke at det er uaktuelt å hjelpe med skolepenger eller betale for ferier, men at slike utgifter må budsjetteres på en realistisk måte i sammenheng med dine overordnede mål, kontantstrømbehov og avkastningsforventninger. Kanskje kan du gjøre begge deler, en av dem, eller ingen av dem.

Det er også nyttig å være ærlig med seg selv og andre på forhånd om hvor mye man har råd til å bruke. Når du mentalt har forberedt deg på å bruke penger, kan egne og andres forventninger påvirke deg til å bruke mer enn du opprinnelig hadde tenkt. Hver gang du tar ut mer enn 5 % av porteføljen, er det risiko for at du reduserer kapitalen.

Tiden er nå inne for å vurdere hvilke investeringer du skal bruke til å generere inntekt.

*Kilde: Global Financial Data, Inc., per 23.1.2023. Basert på 9,3 % annualisert avkastning på GFD World Index i perioden 1970 –2022. GFD World Return Index i norske kroner.

Kilder til investeringsinntekter

Rentepapirkuponger

Rentepapirer kan bli utstedt av land, kommuner, selskaper eller andre som søker å låne penger fra investorer. Et rentepapir er et lån. Som investor låner du penger til låntakeren (for eksempel et selskap eller en stat) til en spesifisert rentesats for en spesifisert periode. Hvis alt går som planlagt, betaler låntakeren pengene du investerte tilbake ved utgangen av den spesifiserte perioden. Ofte kan du også selge rentepapirer i det åpne markedet før forfallsdatoen.

Det finnes forskjellige typer rentepapirer som er mer kompliserte, som innløselige, null-kupong og konvertible. Disse kan ha en plass i strategien din, men kjennskap til dem er ikke nødvendig for å forstå de grunnleggende prinsippene for bruk av rentepapirer til å generere inntekter.

Med forbehold om at utstederen ikke misligholder sine forpliktelser, er avkastningen forutsigbar og hvis du sitter på rentepapiret til det forfaller, får du pengene du investerte tilbake. Visse rentepapirinvesteringer kan ha lav misligholdsrisiko. Det er typisk at jo lavere misligholdsrisikoen er, jo lavere effektiv rente mottar du. Rentepapirer varierer imidlertid stort i kredittkvalitet og derfor også i effektiv rente.

Den lavere volatiliteten til rentepapirer er attraktiv for mange investorer. Den mer forutsigbare avkastningen på rentepapirer kan være en fordel hvis du har klare, stabile og tidsfølsomme kontantstrømbehov. Den lavere volatiliteten til rentepapirer kan imidlertid innebære lavere avkastning over lengre tidsperioder. Dette kan gi vanskeligheter for investorer som trenger høy avkastning for å bevare sin kjøpekraft over tid. Som vist i det følgende står dessuten rentepapirer overfor andre typer risiko enn aksjer.

De har misligholdsrisiko: risikoen for at utstederen ikke holder sin del av avtalen, og ikke betaler renter eller det investerte beløpet ved forfall. Risikoer forbundet med rentepapirer er imidlertid ikke begrenset til mislighold.

Fordi rentepapirkurser kan bevege seg i motsatt retning av rentenivået generelt, vil en renteøkning ofte føre til at rentepapirer faller i verdi. Dette kalles vanligvis "renterisiko". Dette påvirker spesielt statsrentepapirer, ettersom selskapsrentepapirer kan være beskyttet av andre faktorer, som bedre resultater, noe som ikke gjelder for stater. Alle rentepapirer påvirkes imidlertid av renteendringer i varierende grad. Se for deg at de effektive rentene og kursene på rentepapirer sitter på hver sin ende av en huske. Bevegelser i den ene kan føre til motsatte bevegelser for den andre.

Siden de fleste rentepapirer har en fast rentesats, og inflasjonen stiger, vil også kjøpekraften til kontantstrømmen din falle. Når inflasjonen stiger, kan rentesatsene følge etter. Dette betyr at en investor kan stå overfor to risikoer: fallende kjøpekraft for de løpende kupongutbetalingene og fallende kurser på rentepapirer på grunn av stigende renter.

En beslektet risiko er reinvesteringsrisiko. Dette er risikoen for at når rentepapiret forfaller og du får tilbake pengene, så har du ingen muligheter til å reinvestere dem med tilsvarende risiko- og avkastningsforventninger som med rentepapirene som nettopp forfalt. Dette kan bety at du må påta deg mer risiko for samme avkastning fordi rentepapirer kaster av seg mindre enn da du gjorde den opprinnelige investeringen. Rentepapirinvestorer som sitter med beholdninger utstedt før 2008, kan stå overfor denne risikoen nå.

Aksjeutbytte

Utbytte er attraktivt. Hvem ville vel ikke ønske å få betalt for å eie aksjer? Før du velger en portefølje full av aksjer med høy utbytteavkastning for å prøve å innfri dine kontantstrømsbehov, er det imidlertid klokt å grave litt dypere.

Alle større aksjekategorier går av og på mote, også aksjer med høyt utbytte. Enten det er vekst eller verdi, liten eller stor markedsverdi, så kan hver kategori gå gjennom perioder der de fører an og andre der de sakker etter. Aksjer med høyt utbytte er ikke noe unntak. Noen ganger kan de gjøre det bra, noen ganger ikke.

Du må også vurdere hva som skjer med aksjene til et selskap etter at utbyttet er utbetalt. Det er ikke gratis penger. Alt annet likt, kan utbyttebetalerens aksjekurs falle med omtrent det beløpet som ble utbetalt som utbytte. Selskapet gir tross alt bort en verdifull eiendel – kontanter.

Det er ingenting ved utbyttebetalende selskaper som i seg selv gjør dem bedre. Dessuten er ikke utbytte garantert. Selskaper som betaler utbytte kan redusere det – eller kutte det helt ut. Et amerikansk kraftselskap med en lang utbyttehistorikk, suspenderte utbyttet i fire år, og mellom 2001 og 2002 falt aksjekursen fra litt over 30 dollar til rundt 5 dollar. Banker og andre selskaper kuttet også utbyttet under finanskrisen i 2008.

Som investor er det klokt å bry seg om *totalavkastningen*. Hvis du er fast bestemt på å investere i utbyttebetalende selskaper uansett markedsforhold, kan det koste deg penger. Du kan være bedre stilt ved å diversifisere og investere i verdipapirer som passer inn i en overliggende, sammenhengende strategi. Husk at det er den høyeste avkastningen etter skatt som bør være målet, uansett hvor den kommer fra.

Det er ingenting galt med utbytte i seg selv. Men det er klokt å ikke gjøre det til ditt eneste fokuspunkt.

Det neste vi skal se på er et alternativ for investorer som allokterer en del av sin kapital på aksjer.

Hjemmedyrket utbytte

Vi liker å kalle selektivt salg av aksjer for kontantstrøm, for "hjemmedyrket utbytte". Det kan hjelpe deg til å opprettholde en godt diversifisert portefølje tilpasset dine mål. Det har dessuten tilleggsfordelen ved å være en fleksibel og potensielt skatteeffektiv måte å generere kontantstrøm på.

Med utbytte kan beskatning variere avhengig av omstendighetene og kontotypene. Salg av aksjer kan gi deg mer fleksibilitet i balanseringen av gevinster og tap. På VPS-kontoer kan du for eksempel selge "nedgangs"-aksjer for et skattemessig tap for å veie opp for kapitalgevinster du kanskje har realisert, eller for å redusere overvektede posisjoner – muligheter du kanskje ikke har hvis hele kontantstrømmen kommer fra utbytte.

Hvis du for eksempel har en portefølje på 5 000 000 kroner og tar ut 200 000 kroner i året via månedlige uttak på omtrent 16 667 kroner, er det en god idé alltid å ha omtrent dobbelt så mye kontanter som dette i porteføljen. Da er du ikke forpliktet til å selge et nøyaktig antall aksjer hver måned og du kan ta taktiske hensyn til hva du selger og når. Det er klokt å alltid se på hva som kan skjæres ned, og planlegge uttak en måned eller to i forveien.

Stort sett er det mulig å få mer ut av porteføljen fra å selge aksjer – hvis det gjøres på en smart måte. Det betyr at du kan, hvis det er aktuelt, beholde mer penger i en aktivaklasse som har høyere sannsynlighet for å gi bedre avkastning på lang sikt. Tilfeldigvis kan du kanskje, når du søker totalavkastning, også ha noen utbyttebetalende aksjer som kan tilføre mer kontanter. Den beslutningen bør imidlertid være basert på hvorvidt du tror de er de rette aksjene å eie med hensyn til totalavkastning – og at du ikke er knyttet til dem bare på grunn av utbyttet.

Vi mener at Fisher Investments kan hjelpe deg å bygge en tryggere økonomisk fremtid.

Dine personlige investeringsmål har førsteprioritet hos Fisher Investments. Du kan forvente globalt anerkjent investeringsekspertise på institusjonsnivå kombinert med omfattende ressurser til støtte for dine unike behov.

Ring oss på 800 19 639 for å finne ut mer om hva Fisher Investments kan tilby.

Aksjeinvesteringer innebærer risiko for tap, og det finnes ingen garanti for at man får tilbake hele eller deler av den investerte kapitalen. Historiske resultater er ingen garanti for fremtidige resultater. Verdien av investeringer og inntjeningen fra disse vil svinge i takt med de globale aksjemarkedene og de internasjonale valutakursene.

Fra det øyeblikket du blir kunde, setter vi deg først.

Den globale Fisher-gruppen jobber for å hjelpe investorer som deg med å nå de langsiktige økonomiske målene dine, slik at du skal leve en komfortabel pensjonisttilværelse.

Gebyrstruktur i tråd med dine interesser

Gebyrstrukturen vår er gjennomsiktig og knytter insentivene våre direkte til din suksess. Vi tar et enkelt gebyr basert på aktivaene vi forvalter for deg. Vi tjener ikke penger på handelsprovisjon eller ved å selge investeringsprodukter for provisjon – en vanlig interessekonflikt i resten av finanssektoren.

En skreddersydd metode

Vi lager en personlig portefølje tilpasset din unike situasjon: dine økonomiske mål, ønsker, behov, helse, familie og livsstil. Vi jobber fortløpende sammen med deg for å forstå endringer i livet ditt eller den økonomiske situasjonen som kan påvirke investeringsplanen din.

Enestående service

Din dedikerte investeringsrådgiver er her for å hjelpe deg, ikke selge til deg. Investeringsrådgiveren er godt kjent med dine økonomiske mål og hjelper deg med å følge investeringsplanen din. Han eller hun ringer deg for å sikre at du forstår hva vi gjør med porteføljen din, og hvorfor. Våre opplæringsressurser hjelper deg med å forstå utfordrende og ofte uforutsigbare markeder.

Om det globale Fisher-konsernet

Fisher Investments er en del av det globale Fisher-konsernet og er handelsnavnet som brukes av Fisher Investments Luxembourg, Sàrl, og dets filialer. Når du blir kunde hos oss, vil Fisher Investments fungere som investeringsforvalter, og de daglige strategiske beslutningene knyttet til porteføljene delegeres til morselskapet, Fisher Asset Management, LLC («FAM»), som holder til i USA.

Siden 1979 har Fisher-konsernet hjulpet investorer med å nå sine økonomiske mål med en skreddersydd strategi, transparente gebyrer og dedikert service. I dag forvalter FAM og dets tilknyttede selskaper for over 3776 milliarder* i aktiva globalt. FAMs investeringskomité er et team på 5 medlemmer som tar alle strategiske investeringsbeslutninger for kundeporteføljene. Til sammen har teamet over 175 års erfaring fra bransjen.

Begynn investeringen i din suksessfulle fremtid i dag. Ring 800 19 639 for å snakke med en av våre erfarne representanter.

MERKNADER

MERKNADER

MERKNADER

MERKNADER

MERKNADER

MERKNADER

FISHER INVESTMENTS®

Handelsnavnet for Fisher Investments Luxembourg, Sàrl

K2 Building, Forte 1,
2a rue Albert Borschette, Third Floor,
L-1246 Luxembourg

800 19 639

www.fisherinvestments.no